

Szakmai beszámoló

NKA 204106/02343 pályázat

„Hangszer vagy műtárgy? A Könnicke fortepiano restaurálása” c. kiállítás és katalógus

Kiállításmegnyitó: 2019. november 28., Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenatudományi Intézet Zenetörténeti Múzeuma, 1014 Budapest, Táncsics Mihály u. 7.

- Megtekinthető 2020. november 29-ig a múzeum 7. termében, kedd-vasárnap 10-16.

A kiállítás leírását és fotókat tartalmazó **honlap**, az NKA támogatásra utaló hivatkozással:

<http://zti.hu/index.php/hu/muzeum/kiallitasok/767-hangszer-vagy-mutargy>

Kiállítás:

A hangszer-történeti kuriózumnak számító, 1796-ban készült Johann Jakob Könnicke fortepiano restaurálása egy másik NKA pályázat segítségével köszönhetően készült el 2019 novemberére (restaurátor: Gerő Péter), és a hónap 28-án megnyílhatott a *Hangszer vagy műtárgy? A Könnicke fortepiano restaurálása* c. kiállítás a Zenetörténeti Múzeum 7. termében. Kurátor: Gerő Péter, társkurátor: Baranyi Anna múzeumvezető.

A terem középpontjába a restaurált hangszer került, a falakon 13 darab nagy méretű táblán a restaurálás fázisait bemutató fotónagyítások láthatók magyar és angol nyelvű magyarázó szövegekkel, a kiállítás bevezető szövegével és a más gyűjteményekben található Könnicke-forte pianók fotóival (Yale Collection of Musical Instruments, Haydnhaus Wien, Germanisches Nationalmuseum Nürnberg stb.).

A kiállítás-megnyitóra a múzeum november 28-29-én a Zenatudományi Intézet Bartók termében rendezett 50. jubileumi *Hangszer vagy műtárgy?* című konferenciájához kapcsolódva került sor, ami kiváló lehetőséget kínált a kiállítással kapcsolatos eszmecsere a múzeumi szakemberek, hangszerész-tanulók és az érdeklődő közönség számára. A konferencia idején és az azt követő időszakban számos hazai és külföldi restaurátor és hangszerész kereste fel a kiállítást és a restaurálást végző kurátort, hogy megosszák egymással a tapasztalataikat. A kiállítás jelentős szerepet játszott abban, hogy felhívja a hasonló területen működők figyelmét a restaurált ritka hangszerre.

A kiállítást az első három hónapban mintegy hatszáz látogató tekintette meg. Nyolc esetben csoportos volt a látogatás: iskolák, egyesületek és turistacsoportok számára történek szervezett bemutatók, a hangszer hangjának jelképes megszólaltatásával (állományvédelmi okokból a fortepiano nem lehet huzamosabb ideig felhangolt állapotban, de az alsó közép- és a mélyregiszter megszólaltatható olyan mértékben, hogy a különleges hangszínek felismerhetők legyenek). A Zenetudományi Intézet Bartók termében rendezett koncertek előtt egy órával kiállításvezetéseket ajánlottunk fel a közönség számára, amikor a Könnicke fortepiano bemutatására is sor került.

A szóban forgó kiállításra jutó bevétel – ami csak becsléssel különíthető el az azonos jeggyel megtekinthető, azonos bejárattal rendelkező többi kiállítás bevételétől – az első három hónapban körülbelül 80.000 forint volt. A katalógus eladásából 34.000 volt a bevétel.

A kiállítás további nyitvatartása idején olyan hangszerbemutató programokra is sor fog kerülni, amikor – amint a kiállításmegnyitó és a konferencia idején is történt – a fortepianón felhangolt állapotban néhány Haydn-korabeli zenemű is megszólal.

Katalógus:

A megnyitóra elkészült a kiállítás magyar és angol nyelvű katalógusa is:

Gerő Péter: „*Hangszer vagy műtárgy?*” *A Könnicke-forteplano restaurálása / “Musical Instrument or Art Object?” The restoration of the Könnicke-forteplano.* Szerk. Gombos László. BTK Zenetudományi Intézet, Budapest 2019, 16 oldal

A katalógus a kiállításra és a hangszerre vonatkozó általános információkat (Johann Jakob Könnicke rövid életrajza és értékelése, a hangszer leírása, méretei, részei, a restaurálás előtti állapota) követően bemutatja a restaurálás egyes fázisait (a korpusz, a rezonáns, a húrozás, a mechanika helyreállításának lépései), képekkel illusztrálva.

A kiadvány postázásra került az alábbi címre: EMET NKA Igazgatósága
Elszámoltatási és Ellenőrzési Osztály, 1389 Bp. Pf. 128.